

Projecte **L**ingüístic de **C**entre

CEE SANT JORDI
43003941

977500817
santjordi@dipta.cat

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	3
JUSTIFICACIÓ	4
MARC LEGAL DE REFERÈNCIA	5
CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	6
LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE	7
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'ÚS DE LA LLENGUA	7
CRITERIS METODOLÒGICS I D'ORGANITZACIÓ EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LA LLENGUA	9
CRITERIS I PROCEDIMENTS PER A L'ATENCIÓ LINGÜÍSTICA DE L'ALUMNAT D'INCORPORACIÓ TARDANA AL CENTRE	16
CRITERIS PER A ACTIVITATS DE SUPORT/REFORÇ	16
CRITERIS PER INTRODUIR I APLICAR ELS SISTEMES AUGMENTATIUS I ALTERNATIUS DE COMUNICACIÓ (SAAC)	17
ACCIONS I RECURSOS COMPLEMENTÀRIES	20
COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN	22
EL CATALÀ, LLENGUA VERTEBRADORA D'UN PROJECTE PLURILINGÜE	26
ALUMNAT NOUINGUT	26
PROJECCIÓ DE CENTRE	27
REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLC	28
RESOLUCIÓ D'APROVACIÓ DEL PLC	29

PRESENTACIÓ

El Projecte Lingüístic de Centre (PLC) és el document que inclou tots els aspectes relacionats amb el llenguatge i la comunicació dins del centre educatiu, tenint en compte el valor que es dona a la llengua, la diversitat lingüística, l'ús i la necessitat de la comunicació. Així, és l'instrument que possibilita l'organització i gestió dels aspectes referents a l'estat, ús i tractament curricular de les llengües en els diferents àmbits del centre d'acord amb la normativa vigent.

La comunicació és un dels elements fonamentals per entrar en relació i en contacte amb les altres persones, i aquesta necessitat de comunicar-nos és el que ens porta a anar desplegant tots els aspectes que hi estan vinculats: el llenguatge parlat i el llenguatge escrit.

És per aquest motiu, i per atendre el marc legal de referència, que al CEE Sant Jordi centrem la intervenció en el desplegament de les competències lingüístiques de l'alumnat.

Per tant, la proposta lingüística gira al voltant de la relació i de la comunicació, abastant la llengua com a eina de socialització i inclusió dins de l'escola i de la societat en general.

El PLC és el resultat de la reflexió conjunta de totes les persones implicades en l'acompanyament de l'alumnat.

JUSTIFICACIÓ

El present document forma part del Projecte Educatiu de Centre i respon als principis pedagògics i educatius del centre, relacionats amb el fet d'entendre l'escola com un espai de creixement personal i social per aprendre a ser, participar, conviure i habitar en el món.

L'objectiu del PLC és convertir-se en referent a l'hora d'entendre el compromís de l'escola en el tractament de les llengües, tenint en compte la realitat sociolingüística, fruit dels canvis socials, culturals, lingüístics i normatius dels darrers anys.

El projecte lingüístic ha de contribuir a donar la resposta educativa més adequada i eficaç a les competències, capacitats i característiques de l'alumnat i la comunitat educativa. També ha de servir per compartir amb la comunitat educativa els acords presos en relació amb la gestió de les llengües i la comunicació.

MARC LEGAL DE REFERÈNCIA

- Llei 12/2009, de 10 juliol, d'educació.
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia de centres educatius.
- “El model lingüístic del sistema educatiu a Catalunya. L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context multilingüe i multicultural”. Octubre 2018.
- “Competències bàsiques de l'àmbit lingüístic. Llengua catalana i llengua castellana”. Departament d'Ensenyament. Direcció General d'Educació Infantil i Primària.
- Currículum d'Educació Infantil. Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil.
- Currículum d'Educació Bàsica. Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.
- “Currículum i orientacions. Educació infantil. Segon cicle”. Departament d'Ensenyament. Servei d'Ordenació Curricular d'EP i EI. Juny 2016.
- Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. L'article 1 preveu un conjunt de mesures i suports destinats a tot l'alumnat, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

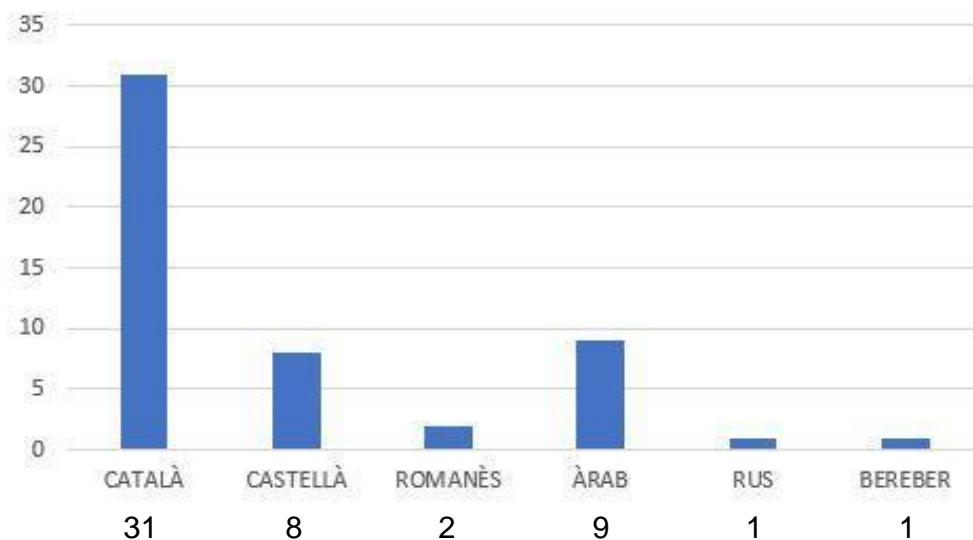
El CEE Sant Jordi és un centre d'educació especial amb titularitat de la Diputació de Tarragona que està al servei de l'educació d'infants i joves amb necessitats específiques de suport educatiu de les 4 comarques de les Terres de l'Ebre: Ribera d'Ebre, Terra Alta, Baix Ebre i Montsià. Actualment, té autoritzades 5 unitats d'educació especial: 1 unitat d'Educació Infantil, 2 unitats en l'etapa d'educació obligatòria (Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria) i 2 Programes de Formació i Inserció (PFI) en post-obligatòria (Auxiliar de cuina i Auxiliar de muntatges d'instal·lacions electrotècniques en edificis).

En els darrers anys l'escola ha acollit alumnat de procedència estrangera. En aquest sentit, el centre compta amb els mecanismes suficients per aplicar un pla d'acollida que permeti ajudar aquest alumnat a assolir una total integració lingüística i a integrar-se socialment el més aviat possible.

L'alumnat prové majoritàriament de famílies catalanoparlants. Un 59,6% de l'alumnat es comunica en català a casa. Les altres llengües parlades en l'entorn familiar de l'alumnat són el castellà, el romanès, l'àrab, el rus i el bereber.

Les dades administratives i de filiació de les famílies que estan a disposició de l'escola ens indiquen que, majoritàriament, el nivell sociocultural i cultural de les famílies o tutors és mitjà-baix.

Llengües de l'alumnat¹

¹ Llengües parlades en l'entorn familiar. Dades del curs 22-23.

LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE

La llengua catalana, llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge al centre. El català és llengua de comunicació i eina de convivència de la comunitat escolar d'acord amb el que estableix l'ordenació general de l'ensenyament en el decret 142/2007 de 26 de juny de 2007 (DOGC núm.4915). Tots els i les professionals del centre la utilitzen en l'àmbit d'ensenyament – aprenentatge (en endavant e/a) i de comunicació amb l'alumnat en qualsevol activitat realitzada dins i fora del centre.

La llengua catalana és la llengua de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

La llengua catalana ha de ser la llengua vehicular en l'àmbit del claustre, del consell escolar, en les activitats complementàries, en els documents que es facilitin des del centre, en les estratègies d'acollida del professorat, alumnat i de les famílies.

Cas que una família no entengui la llengua vehicular del centre es prendran les mesures necessàries per assegurar la comunicació: ús de la llengua castellana, petició d'un/a traductor/a

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'ÚS DE LA LLENGUA²

Les competències específiques per a l'aprenentatge i l'ús de la llengua són les següents:

1. Prendre consciència de la diversitat lingüística i cultural a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural per afavorir la transferència lingüística, identificar i rebutjar estereotips i prejudicis lingüístics i culturals i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, i identificar el sentit general i la informació més rellevant, valorant, de manera progressivament autònoma, aspectes formals i de contingut bàsics per construir coneixement, formar-se una opinió

---

² Currículum d'Educació Bàsica. Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica.

i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.

3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments, emocions i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.

4. Comprendre i interpretar textos escrits i multimodals, reconeixent el sentit global, les idees principals i la informació implícita i explícita, i realitzant, de manera progressivament autònoma, reflexions elementals sobre aspectes formals i de contingut, per construir coneixement, i respondre a necessitats i interessos comunicatius diversos.

5. Produir textos escrits i multimodals, amb adequació, coherència i cohesió, i aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diverses fonts, de forma planificada i de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat, reconeixent alguns riscos de manipulació i desinformació i adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual, per transformar aquesta informació en coneixement i comunicar-la de manera creativa.

7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament pel que fa a la diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.

8. Llegir, interpretar i analitzar, de manera progressivament autònoma, obres o fragments literaris adequats, establint relacions entre ells i identificant el gènere literari i les seves convencions fonamentals, per reconèixer la literatura com a manifestació artística i font de plaer, coneixement i inspiració per a la creació de textos d'intenció literària.

9. Reflexionar de forma guiada sobre el llenguatge i reconèixer i usar els repertoris lingüístics personals, a partir de processos de comprensió i producció de textos orals, escrits, utilitzant la terminologia elemental adequada, per iniciar-se en el desenvolupament de la consciència lingüística i millorar les destreses en la posada en pràctica d'aquests processos.

10. Utilitzar un llenguatge no discriminatori i desterrar els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge, i posar

al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, les pròpies pràctiques comunicatives.

CRITERIS METODOLÒGICS I D'ORGANITZACIÓ EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LA LLENGUA

La nostra escola, com a centre d'educació especial, atén infants i joves de 3 a 21 anys amb necessitats educatives de suport associades a discapacitats físiques, intel·lectuals i sensorials, trastorns de l'espectre autista, trastorns greus de la conducta o trastorns mentals, entre d'altres. Aquestes necessitats educatives poder tenir diverses manifestacions segons el grau d'afectació i/o d'alteració de la funcionalitat en els diferents àmbits de desenvolupament comunicatiu, emocional, cognitiu, personal i social.

Així, l'alumnat sol presentar alguna afectació, amb més o menys grau, en l'àmbit comunicatiu-lingüístic. D'aquesta manera, ens podem trobar amb diferents patologies depenent del tipus i el grau d'afectació en cadascun dels seus tres components (forma, ús i contingut):

- Retard de parla.
- Retard de llenguatge: afectació homogènia dels tres components, de manera que es troben evolutivament per sota de la normalitat.
- Trastorn del llenguatge: afectació destacada d'un dels tres components.
  - Trastorn lèxic-semàntic.
  - Trastorn lèxic-sintàctic.
  - Trastorn fonètic-fonològic.
- Trastorn de la parla.

A l'escola, degut a la seva especificitat, el tractament de les llengües abasta els diferents continguts curriculars propis de l'àrea de llengua d'acord amb les competències incloses al currículum propi de l'escola, continguts que alhora estaran adaptats als diferents nivells d'assoliment de les competències de l'alumnat recollits al Pla de Suport Individualitzat (PSI) corresponent. També s'hi preveu el tractament específic de l'àmbit comunicatiu-lingüístic, que pot anar des d'una reeducació/rehabilitació (aprenentatge de nous procediments) fins a un reforç d'allò que es necessita practicar.

L'abordatge de les llengües es treballa d'una manera global, integradora i transversal ja sigui amb recursos de les xarxes, activitats interactives o SAAC.

Tot seguit es concreten les principals dificultats de comunicació, llenguatge i parla, així com les estratègies utilitzades en cadascuna de les etapes educatives del centre.

Educació infantil

Atén alumnat d'entre 3 i 6 anys. En aquestes edats, tenint present la globalitat del nen i la interrelació dels diferents àmbits del desenvolupament, la parla, el llenguatge i la comunicació, solen estar afectats. Quan un infant arriba a l'escola en aquesta franja d'edat, sovint presenta dificultats comunicatives. El treball, tant de la comunicació com del llenguatge, esdevindrà un dels puntals en la intervenció del dia a dia. Tanmateix, es convertirà en una manera de treballar concreta i sistemàtica, en una intervenció consensuada a nivell de centre en què el llenguatge i la comunicació esdevenen l'eix vertebrador.

Serà generalment al llarg del procés d'aprenentatge durant aquesta etapa quan es decidirà la possibilitat d'introduir el SAAC.

Les **principals característiques en l'àmbit comunicatiu-lingüístic** que ens podem trobar en aquesta etapa són les següents:

- Absència d'intenció comunicativa.
- Afectació en les diferents habilitats comunicatives: absència o poca presència de les funcions comunicatives bàsiques (demanda, regulació de la conducta de l'altre...).
- Manca o ús inadequat d'estratègies per manifestar necessitats, desitjos, sensacions...
- Dificultats per mantenir situacions d'atenció i acció conjunta amb l'altre.
- Dificultats de conceptualització (associació de significants orals, gràfics i/o gestuals) de la realitat.
- Dificultats en l'organització del llenguatge intern i del pensament.
- Dificultats de comprensió (entendre les diferents situacions del dia a dia).
- Dificultats semàntiques (d'accés, d'evocació i confusions lèxiques).
- Dificultats d'organització gramatical (morfosintàctiques i foneticofonològiques).
- Dificultats motrius (hipotonia generalitzada), que dificulten la correcta

realització motora de la parla.

A inici de curs es fa una avaluació inicial de l'alumnat segons la seva competència en aquest àmbit i es concreta en un perfil comunicatiu lingüístic determinat.

La intervenció en l'àmbit comunicatiu i lingüístic al llarg d'aquesta etapa educativa es basa en el procés de desenvolupament del llenguatge, sempre en un entorn de relació a través del qual l'alumnat comparteix amb les persones de l'entorn situacions, experiències i objectes que permetran la generació de llenguatge.

Aquesta línia d'intervenció permet optimitzar al màxim les condicions externes a l'alumnat per tal d'assolir la màxima qualitat de vida d'acord amb les seves capacitats i possibilitats.

Aquesta línia d'intervenció es focalitza en els eixos següents:

- *Habilitació de l'entorn*: optimització dels espais de l'escola, l'adaptació dels diferents materials utilitzats i les ajudes necessàries (ajudes tècniques i dispositius lingüístics) que permetin la comprensió, l'actuació i la resposta constant de l'alumnat.
- *Habilitació de la intervenció*: optimització de les condicions d'interacció als diferents espais i situacions del dia a dia per afavorir al màxim la participació activa de l'alumnat. S'utilitzaran diverses estratègies d'actuació i suports a la comunicació.

Criteris metodològics

Quant als criteris metodològics, es tenen en compte els següents:

- Treball sistemàtic de les rutines com a marcs estables i previsibles. Tenen unes peculiaritats que són idònies en el desenvolupament d'habilitats comunicatives i lingüístiques: configuren un context interactiu en què s'estableixen diferents situacions d'atenció i acció conjunta (adult-nen, adult- nen-objecte, nen-objecte) i es creen oportunitats d'ús a partir de necessitats bàsiques i d'interessos.
- Presència i ús de dispositius lingüístics diversos atenent a la multimodalitat del llenguatge; és a dir, donar la mateixa informació des de diferents canals (gestual, visual i auditiu) per tal de facilitar la comprensió, l'anticipació i l'organització mental. Són els anomenats *signes senyal*: gest, fotografia i pictograma, juntament amb el llenguatge oral.
- La comunicació es farà a través de consignes clares, concises i repetitives.
- Possibilitat constant de resposta de l'alumnat a través de l'ús d'estratègies d'expressió:

- Ús funcional dels diferents dispositius lingüístics per satisfer diferents necessitats comunicatives del moment: demanda, regulació de l'acció, informació, negociació..., mitjançant el gest, la fotografia, la pictografia i la paraula oral i/o escrita.
- Estratègies de llenguatge oral: sobreinterpretació, expansions, negociacions de significats, correccions implícites, encadenaments...
- Espera estructurada.
- Treball de l'atenció (visual i auditiva) en les diferents activitats i situacions del dia a dia.
- Ús dels suports necessaris per afavorir l'intercanvi comunicatiu i el desplegament lingüístic: físics, lingüístics, tècnics i cognitius.

Mesures organitzatives

Pel que fa a les mesures organitzatives, destaquen les següents:

- Treball en petit grup i/o individual, atenció molt individualitzada.
- Espais molt clars amb objectius concrets.
- Materials i joguines no accessibles però sí visibles per fomentar la reacció i el requeriment.
- Estratègies consensuades d'actuació als diferents contextos (aula, pati, menjador, sortides...) a través de les reunions d'equip de mestres.

Recursos materials

De recursos materials, destaquen els següents:

- Objectes tangibles que permetin l'anticipació i la comprensió del que s'està fent.
- Fotografies i pictogrames ARASAAC, que constitueixen els diferents signes senyal, signes d'ús i quaderns personals de comunicació.
- Material adaptat: contes adaptats amb sistema pictogràfic, joc simbòlic estructurat en torns a través d'un sistema fotogràfic i/o pictogràfic, commutadors per l'ordinador...
- Plafons de les cançons i dels jocs de taula.
- Material TEACCH.

- Materials TIC/TAC.
- Dispositius electrònics.

Educació Bàsica

Comprèn l'alumnat d'entre 7/8 anys i 12/13 anys. Cal tenir present que, degut al progrés i l'edat, les diferències entre les dificultats del llenguatge i la comunicació són cada vegada més significatives.

Les principals dificultats en l'àmbit comunicatiu-lingüístic que ens podem trobar en aquesta secció són les següents:

- Afectació en les diferents habilitats comunicatives: absència o pocs recursos comunicatius i/o lingüístics per satisfer les diferents funcions comunicatives.
- Dificultats de comprensió lèxica: d'ordres senzilles, de vocabulari bàsic, de conceptes bàsics...
- Dificultats semàntiques: manca de vocabulari, errades lèxiques, dificultats d'accés...
- Dificultats de comprensió gramatical: per entendre les regles de concordança, d'ordre en una frase segons la funció que executa...
- Dificultats en els aspectes formals del llenguatge oral: morfològics, sintàctics, fonètics i fonològics.
- Dificultats en l'organització del discurs, tant en coherència com en cohesió.
- Dificultats d'accés al codi escrit.
- Dificultats tant en la codificació (escriptura) com en la descodificació (lectura) del llenguatge escrit.
- Les principals dificultats que ens podem trobar en el procés de lectura són:
  - Irregularitats i alteracions en el grafisme.
  - Confusions visuals.
  - Dificultats en l'escriptura fonològica: alteracions en la correspondència so-grafia, inversions, substitucions, omissions, addicions,...
  - Alteracions en l'organització morfosintàctica.
  - Dificultats en l'organització discursiva, tant en coherència com en cohesió.

L'abordatge d'aquestes dificultats en l'àmbit lingüístic en l'educació primària seguiria la mateixa línia d'intervenció que en l'educació infantil, basada en la comunicació augmentativa i alternativa (SAAC).

Les estratègies metodològiques, organitzatives i de material seran molt semblants a les emprades en l'educació infantil.

Mesures metodològiques

Es destaquen les següents mesures metodològiques:

- Potenciar al màxim l'ús del llenguatge en entorns naturals d'interacció.
- Organitzar l'entorn per tal d'anticipar les diferents activitats i permetre la comprensió i l'estructura del pensament.
- Utilitzar dispositius lingüístics per tal d'assegurar la comprensió del que s'està fent constantment, la possibilitat de resposta constant de l'alumnat i el control de l'entorn i d'un mateix.
- Dissenyar activitats participatives i funcionals.
- Potenciar el diàleg induït i/o espontani.
- Fomentar la motivació.

Mesures organitzatives

Quant a les mesures organitzatives, es diferencien les següents:

- Atenció individualitzada.
- Treball en petit grup.
- Treball per tallers (grups heterogenis).
- Grups flexibles.

Recursos materials

Es disposa dels següents recursos materials:

- Materials manipulatius TEACCH d'elaboració pròpia.
- Materials manipulatius de mercat.
- Materials de suport: faristol, teclat visual...
- Dispositius electrònics: tauletes digitals, ordinadors, PDI (pissarra digital interactiva)...
- Materials adaptats:
  - Plafons de comunicació amb el sistema pictogràfic com a suport a

diferents activitats del dia a dia.

- Quaderns de comunicació personals.
- Contes, àlbums il·lustrats i jocs adaptats en el sistema pictogràfic.

Programes de Formació i Inserció (PFI)

Les principals dificultats en l'àmbit lingüístic que ens podem trobar en aquest ensenyament són:

Respecte al llenguatge oral:

- Pobresa lèxica.
- Agramaticalitat en les estructures, sigui per raons morfosintàctiques o fonètic-fonològiques.
- Dificultats de coherència i cohesió discursiva.

Respecte al llenguatge escrit:

- Dificultats per passar del codi oral al codi escrit.
- Alteracions en la lectura.
- Dificultats de comprensió lectora.
- Diverses dificultats en l'escriptura: irregularitats gràfiques, errades en l'ortografia natural i arbitrària, alteracions en l'estructura morfosintàctica i l'organització discursiva.

Mesures metodològiques

Les principals mesures metodològiques que es poden aplicar són:

- Creació d'ambients afavoridors de la comunicació dins l'aula.
- Habilitació de l'entorn per afavorir la comprensió: seqüenciar i anticipar les rutines del dia a dia amb els suports corresponents.
- Treballar el vocabulari quotidià i de conceptes bàsics.
- Ús del suport visual: fotos, símbols, làmines i imatges diverses.
- Funcionalitat en la lectura i l'escriptura.
- Ús de material manipulatiu.

Mesures organitzatives

Quant a les mesures organitzatives es poden destacar les següents:

- Agrupaments flexibles amb alumnat amb nivells alts de lectura i escriptura.
- Sessions individuals o en grup a logopèdia.
- Taller de comunicació. Un d'aquests tallers és el de comunicació orientat a alumnat amb poques estratègies de llenguatge oral.

Recursos materials

Els recursos materials de què es disposa són els següents:

- Contes, lectures, revistes,...
- Quaderns de treball
- Làmines, murals
- Noves tecnologies
- Jocs de taula: Scrabble, el penjat, jocs de l'oca...
- Recursos autocorrectius.
- Llibres de consulta: diccionaris, diccionaris visuals, diccionari de verbs...

CRITERIS I PROCEDIMENTS PER A L'ATENCIÓ LINGÜÍSTICA DE L'ALUMNAT D'INCORPORACIÓ TARDANA AL CENTRE

L'equip educatiu estableix estratègies consensuades per afavorir una ràpida i efectiva comunicació en català que permeti a l'infant i/o jove que s'incorpora al sistema educatiu participar activament en la dinàmica de l'escola. S'utilitza el català en tots els contextos i situacions possibles de l'escola.

En aquests casos es fa un procés d'immersió lingüística a l'aula, ja que les ràtios baixes ho possibiliten, així com els materials i recursos materials i personals.

CRITERIS PER A ACTIVITATS DE SUPORT/REFORÇ

En general, a l'escola es duen a terme actuacions molt individualitzades i les tasques de reforç/suport es fan a la mateixa aula a través de suports humans i materials.

En educació bàsica es fan tasques de reforç de lectura i escriptura en petit grup o individualment.

Tenint en compte que l'aspecte comunicatiu i lingüístic és un dels àmbits del desenvolupament que pot estar més afectat, s'estableixen uns criteris d'atenció específica per part del servei de logopèdia del centre.

Aspectes que cal tenir en compte:

- Edat cronològica.
  - Perfil comunicatiu i lingüístic.
  - Tipus de discapacitat: TEA, DI...
  - Pronòstic segons evolució seguida en el procés d'intervenció.
  - Valoració dels diversos professionals del centre: equip docent i equip tècnic.
  - Tipus d'escolaritat: règim complet al centre o compartida amb l'escola ordinària.
-
- Si hi ha incorporació tardana.
  - Si hi ha absentisme escolar.

CRITERIS PER INTRODUIR I APLICAR ELS SISTEMES AUGMENTATIUS I ALTERNATIUS DE COMUNICACIÓ (SAAC)

Al CEE Sant Jordi hi ha alumnat que presenta algunes d'aquestes dificultats:

- Desestructuració generalitzada en els diferents àmbits de desenvolupament.
- Absència d'habilitats comunicatives.
- Absència de forma lingüística manifesta.
- Presència d'alguna forma lingüística comunicativa poc funcional.
- Indicis de presència d'estratègies de comprensió
- Dificultats molt greus d'expressió i comprensió.

Per atendre aquests casos, la comunicació augmentativa i alternativa esdevé l'eix vertebrador de la nostra intervenció educativa i terapèutica. Partim d'un enfocament globalitzador en què els diferents àmbits de desenvolupament de l'individu s'interrelacionen (àmbit comunicatiu-lingüístic, social-afectiu, físico-motriu i sensorial-cognitiu). Considerem que qualsevol intervenció en un determinat àmbit condiciona la intervenció en els altres.

Així doncs, l'aplicació de la comunicació augmentativa i alternativa es converteix en una metodologia de treball en el dia a dia de l'escola, estenent-se més enllà del treball comunicatiu i lingüístic.

Entenem per comunicació augmentativa i alternativa aquell conjunt d'ajudes tècniques, recursos d'acció, suports, estratègies i pautes d'interacció que tenen per finalitat permetre al nen/a amb discapacitat accedir a les diferents funcions afectades i/o disminuïdes per aquesta, posant de manifest les seves possibilitats així com les condicions externes necessàries perquè l'infant i/o jove adquireixi un nivell funcional òptim als diferents àmbits de desenvolupament.

El principal objectiu d'aquesta metodologia és habilitar l'entorn; és a dir, posar a disposició de l'alumnat una sèrie de facilitadors (adequació d'espais, ajudes tècniques, estratègies d'interacció social...) que li proporcionin l'oportunitat d'actuar sobre el medi de la manera més eficaç possible. Així incrementem el grau de participació i afavorim l'intercanvi comunicatiu.

Perquè la comunicació augmentativa i alternativa esdevingui funcional, tan important és l'ús del SAAC com el conjunt d'estratègies, suports i pautes d'intervenció que utilitzem per afavorir i facilitar aquesta comunicació del nen/a o jove amb l'entorn.

És per això que partim sempre dels contextos naturals d'interacció on l'alumnat es mou en el dia a dia (aula, pati, menjador, entorn familiar...), on sobreinterpretem les accions que fa per donar-hi un significat i promovem que faci demandes amb una certa intenció i, sobretot, que es desenvolupi un llenguatge intern i que s'organitzi el pensament.

Les estratègies i els suports utilitzats són:

- Estructuració de l'entorn (suports visuals per ajudar a la comprensió, oferir més espais i persones per poder comunicar-se...).
- Adequació dels espais físics (suports visuals, pictografia...).
- Suports tècnics i materials (adaptació de contes, plafons de comunicació, programes adaptats a l'ordinador, commutadors per a l'ordinador, cadires adaptades...).
- Suports físics: modelar les accions de l'infant o jove.
- Estratègies d'interacció (promoure actuació i iniciativa; donar temps de resposta; marcar l'inici, la continuïtat i el final de l'activitat; respectar els torns de paraula; donar significats als senyals fets per l'infant...).
- Estratègies lingüístiques (sobreinterpretacions, frases inacabades, preguntes obertes o de doble opció,...).

Els SAAC més utilitzats a la nostra escola són els següents:

- Signes manuals.

- Símbols fotogràfics.
- Símbols pictogràfics ARASAAC.
- Símbols logogràfics (llenguatge escrit).

Els SAAC tenen dos vessants:

a) Com a signe senyal, permeten al nen/a situar-se: ajuden a anticipar allò que passarà, a organitzar l'entorn (horari).

b) Com a signe d'ús, permeten al nen/a manifestar de forma funcional necessitats, desitjos, demandes... (plafons de comunicació).

L'ús dels SAAC permet o bé augmentar el llenguatge oral, en cas que existeixi aquesta capacitat, fins que el SAAC deixi de ser necessari; o bé convertir-se en l'eina d'expressió alternativa en el cas que no aparegui producció oral o que aquesta sigui mínima o intel·ligible per part de l'interlocutor.

ACCIONS I RECURSOS COMPLEMENTARIS

ÀMBIT PEDAGÒGIC

- Tenint en compte les necessitats de suport educatiu del nostre alumnat, es prioritzarà una comunicació funcional i un llenguatge mínimament estructurat. S'utilitzaran totes aquelles estratègies que ho facin possible (ús de SAAC a escala individual, suports visuals,...)

- L'aprenentatge inicial de la lectura i l'escriptura es farà en llengua catalana, que també serà la llengua dels materials que s'utilitzin.

- Els materials i recursos utilitzats a l'escola seran en llengua catalana, excepte en aquells casos en què ens interressi treballar aspectes concrets d'altres cultures o llengües.

- En el cas de material audiovisual, sempre que hi hagi l'opció, es prioritzarà que sigui en català.

- Es faran activitats que promoguin el respecte cap a les altres llengües i una valoració positiva de la diversitat lingüística.

- Tenint en compte les necessitats de suport educatiu de l'alumnat, el procés d'e/a de la llengua anirà lligat al procés d'e/a del llenguatge, entès com el sistema de signes (orals, gràfics o gestuals) que ens permetrà establir relacions funcionals amb els altres i desenvolupar un coneixement.

- Partirem d'un enfocament globalitzador-constructivista, funcional i significatiu que tindrà com a finalitat l'estructuració del coneixement i del llenguatge a partir de les vivències de l'alumnat (activitats del dia a dia i entorns habituals d'interacció: aula, pati, menjador...), de les seves possibilitats i de les adaptacions necessàries (suports, ajudes tècniques, estratègies d'intervenció...).

- Es potenciarà un desenvolupament progressiu de les diferents habilitats lingüístiques en els àmbits de la comprensió i l'expressió oral a través del canal oral, escrit i/o SAAC.

- Es treballarà la lectura fàcil com a recurs que permetrà l'accés a materials de lectura elaborats amb especial cura per poder ser llegits i entesos per tots aquells que tenen dificultats lectores o de comprensió.

- Ús de la biblioteca escolar com un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars, on es podrà trobar tota classe d'informació i

recursos en diferents suports, el qual es trobarà a l'abast de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat educativa. La composició del seu fons bibliotecari respondrà al nivell educatiu de l'alumnat del centre i preveurà la diversa tipologia dels seus usuaris/es. La llengua dels documents serà preferentment en català, però també es tindran en compte les llengües curriculars i, en la mesura que sigui possible, la diversitat lingüística de l'alumnat. La comissió de treball coordinarà i vehicularà el projecte i també la proposta d'activitats.

La dinamització de la biblioteca escolar, inclosa en el seu programa educatiu específic, comprèn la planificació i el desenvolupament de diferents propostes i activitats de foment de la lectura i el pla de lectura de centre entre les quals destaquen les següents:

- Visites a les biblioteques públiques
- Sessions de contacontes
- Activitats de dinamització de la lectura emmarcades en la diada de Sant Jordi
- Participació en el projecte vincles intergeneracionals
- Participació en el programa d'autors a les aules
- Participació en el projecte farcell de contes de la biblioteca Mercè Lleixà de Roquetes
- Club de lectura
- Estratègies metodològiques:
  - Habilitació de l'entorn: es posarà a disposició de l'alumnat els facilitadors (adequació d'espais, ajudes tècniques, estratègies d'interacció social...) que li permetin establir un intercanvi comunicatiu i desenvolupar progressivament un llenguatge oral, gràfic o gestual (SAAC).
  - Habilitació de la intervenció: s'utilitzaran aquelles estratègies, pautes d'interacció i suports necessaris per a afavorir al màxim les condicions d'intercanvi comunicatiu en el dia a dia de l'escola per facilitar el desenvolupament progressiu del llenguatge.
  - Funcionalitat: partint sempre de les possibilitats reals de l'alumnat i d'allò que té assolit, al centre s'utilitzaran 4 estratègies de comunicació que es podran utilitzar de manera simultània o individual:
    - Intercanvi d'imatges (fotografies o pictogrames) o objectes tangibles.
    - Assenyalar imatges amb diferents suports com el paper o dispositiu

electrònic amb el programari GRID

- Bimodal: ús simultani de la parla i el signe
- Comunicació oral
- Significativitat: aprendre la llengua en tant que és una eina comunicativa i formativa.
- Sistemàticitat en el treball: partir del dia a dia (rutines i entorns habituals d'interacció).
- Les estratègies organitzatives més utilitzades en el procés d'e/a del català seran les següents:
  - Grups flexibles segons necessitats i possibilitats.
  - Tallers de llengua: revista, conte, titelles, joc...
  - Espai de la biblioteca de l'escola, on s'ofereixen contes i llibres adaptats per assolir el coneixement i el gust per la llengua i la lectura
- En el procés d'e/a de la llengua escrita, es tindran en compte les competències de l'alumnat i dels seus perfils comunicatius lingüístics.
- L'avaluació de l'alumnat es farà a través d'una observació directa i continuada ja que, per les necessitats de l'alumnat, no es poden fer proves internes ni externes de l'àmbit lingüístic.
- L'avaluació es durà a terme en tres moments:
  - Inicial: a l'inici de curs hi haurà una valoració de la competència comunicativa i lingüística. L'objectiu de l'avaluació inicial serà determinar el perfil lingüístic de l'alumnat; és a dir, definir el nivell de competències actuals per orientar el pla d'intervenció i el seu pla individual de suport.
  - Formativa/contínua: l'avaluació formativa/contínua es durà a terme durant el procés d'e/a a partir de les observacions i el seguiment de l'alumnat des d'una perspectiva interdisciplinària.
  - Sumativa: es farà quan acabi el curs escolar. Permetrà definir els objectius aconseguits. Es concretarà en el PSI i en l'informe de finalització de curs.
- L'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat s'haurà de considerar com a part integrant de les activitats educatives. L'avaluació serà personalitzada i s'adaptarà a les necessitats de cada infant o jove.

COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN

El CEE Sant Jordi farà ús de la llengua catalana com a llengua vehicular en tots els àmbits, tant de relació amb l'alumnat i/o les famílies, com entre els i les docents i personal no docent, així com també amb l'Administració en general. S'elaboraran els informes, certificacions, cartes, avisos, comunicacions... en català.

Tanmateix, s'usarà formalment la llengua catalana, de forma oral, en les entrevistes amb les famílies sempre i quan ens consti la seva comprensió, així com amb infants i persones relacionades, directa o indirectament amb l'escola, i entre els docents del Claustre.

Tant en la comunicació oral com en la escrita cal tenir en compte l'ús d'un llenguatge clar, concís, sense tecnicismes,... Els i les professionals del centre tindran en compte les indicacions de *La Nova guia per aprendre a comunicar en llenguatge planer* (<https://atenciociudadana.gencat.cat/ca/detalls/noticia/Nova-guia-per-aprendre-a-comunicar-en-llenguatge-planer>) publicada per la Generalitat de Catalunya on es donen eines per a fer les comunicacions més entenedores i senzilles.

Llengua del centre

La llengua vehicular del centre serà la llengua catalana, sense perjudici que per a les famílies nouvingudes s'utilitzi el castellà. Entenem que una manera d'ajudar-les serà anar-les introduint en la llengua pròpia de Catalunya per tal de facilitar la seva integració al país.

Els rètols, els cartells, els murals i l'ambientació general del centre seran en català.

Documents del centre

Tota la documentació es farà en català, i, si és necessari, es facilitaran els serveis d'un traductor o exemplars de formularis bilingües.

Els documents normatius del centre estan elaborats i s'elaboraran tots en llengua catalana, i en tots es té o tindrà en compte la utilització del llenguatge coeducatiu i no sexista.

Ús no sexista del llenguatge

Es procurarà que el llenguatge utilitzat no discrimini cap persona per raons de sexe, utilitzant mots genèrics (*alumnat, professorat*) o introduint els dos gèneres ("amics i

amigues”).

Comunicació externa

El centre emprará el català en les seves actuacions internes (actes, comunicacions, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i les empreses amb les quals contacta. També utilitzarà la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques i jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, i sempre que es requereixi, es farà una traducció de la informació a la llengua requerida, si és possible. Per a comunicacions amb persones i empreses de fora dels territoris de parla catalana es farà servir la llengua castellana.

Llengua de relació amb famílies

L'escola farà del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. En cap cas les famílies que desconeixen el català quedaran excloses de les activitats del centre.

Procurarem en tot moment ser entesos i enteses, si és necessari amb el suport d'imatges o altres elements i, si cal, traduirem oralment la informació.

Creiem fermament que l'ús de la llengua serà una oportunitat per a la integració de les famílies i l'alumnat. En aquest sentit, recollirem totes aquelles iniciatives de les famílies que potenciïn aquesta integració. Tot i així, per sentit comú, la llengua no haurà de ser mai un impediment de vincle i relació entre l'escola i la família, de manera que sempre prevaldrà una bona comunicació si des de l'escola es pot emprar, per coneixement, la llengua pròpia de la família.

En les reunions generals s'utilitzarà el català com a llengua de comunicació, tot respectant les diferents maneres de comunicar-se de les famílies. Pel que fa a les reunions individuals, s'utilitzarà preferentment el català, però també el castellà si la utilització de la primera llengua interfereix negativament en la comunicació. A més, en el cas de famílies novingudes, es facilitarà servei de traducció quan calgui.

En els diferents mitjans de comunicació amb les famílies (agenda, Telly -aplicació de comunicació instantània amb les famílies-, correu electrònic,...) la llengua utilitzada preferiblement serà la catalana. No obstant, quan sigui necessari es farà ús de la llengua castellana per assegurar la comprensió per part de les famílies que ho requereixin.

Projecte Entesa

Al centre considerem imprescindible la comunicació i el consens amb les famílies per poder oferir una veritable educació de qualitat. És per això que necessitarem la participació i corresponsabilització de les famílies en el procés educatiu de l'alumnat.

Darrerament, hem detectat que hi ha un considerable percentatge de famílies d'origen estranger, amb les quals la comunicació es fa difícil per qüestió del desconeixement de la llengua catalana, que participen poc en les activitats de centre i tenen més dificultats en l'acompanyament a l'escolaritat dels seus fills i filles. És per això que, cada curs escolar, s'oferirà la possibilitat de crear un espai de trobada que ens permeti, mitjançant tallers orals de llengua catalana, apropar-nos, entendre'ns, comunicar-nos i fer més participis a les famílies en el dia a dia de l'escola i en el procés educatiu dels seus fills/es.

Educació no formal

Per tal de desenvolupar la competència lingüística del català fora de l'aula, es farà ús de la llengua de comunicació de l'escola entre el personal de menjador i l'alumnat, a l'hora del pati, a les excursions, etc.

Llengua i entorn

Es promourà la participació de la comunitat educativa del centre en les activitats organitzades a través del Pla Educatiu d'Entorn (PEE).

L'escola forma part del PEE, i treballa conjuntament i es coordina amb altres centres i entitats. En aquestes coordinacions es garantirà la continuïtat i la coherència educativa en l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social.

EL CATALÀ, LENGUA VERTEBRADORA D'UN PROJECTE PLURILINGÜE

Entenem el plurilingüisme de la comunitat educativa com un element d'enriquiment de tots els components d'una nova societat. Això vol dir que el respecte vers els altres ha de ser l'actitud que presideixi totes les nostres actuacions. Es respectarà la diversitat lingüística i cultural del centre i s'afavorirà la integració tant de l'alumnat com de les seves famílies.

El centre tindrà en compte i valorarà la diversitat lingüística de l'alumnat, que serà aprofitada tant per a afavorir l'autoestima i la identitat personal de l'alumnat com per a enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.

El professorat participarà activament en l'organització d'activitats específiques en les quals es treballaran la interculturalitat, la diversitat lingüística i la resolució de conflictes

ALUMNAT NOUINGUT

Amb l'alumnat nouingut s'utilitzarà principalment el català per fer-ne possible la integració. Tot i així, a l'inici de l'escolaritat d'aquest alumnat prevaldrà el benestar emocional de l'infant o jove de manera que, si la seva llengua materna és el castellà i no coneix el català, durant el temps d'acollida, i mentre l'infant o jove comença a establir nous vincles i relacions, la comunicació serà en castellà. No obstant, es farà ús de SAAC per afavorir al màxim la comunicació.

Garantirem una atenció individualitzada i des d'un enfocament comunicatiu.

En el cas de les famílies nouingudes que no coneguin cap de les dues llengües cooficials, l'escola sol·licitarà als organismes competents els serveis de mediació lingüística necessaris per facilitar la comunicació.

Organització dels recursos humans

Serà objectiu prioritari del centre l'adquisició i la millora de les competències comunicatives i lingüístiques. És per això que tot l'equip docent i terapèutic, així com també el personal del PAS, haurà d'afavorir i potenciar les interaccions comunicatives amb l'alumnat. Per tal de millorar i potenciar la comunicació i el tractament de les llengües o SAAC, es reforçarà l'expressió oral, signada o pictogràfica i l'escrita, tant en català com en castellà. Es procurarà fer aquest tipus de treball amb agrupaments reduïts o atencions individualitzades.

En aquest enfocament prendrà una especial importància el treball coordinat entre els responsables d'aula (mestre/a i educador/a) i el/la logopeda.

PROJECCIÓ DE CENTRE

Pàgina web i xarxes socials del centre

El centre disposa d'una pàgina web informativa de l'escola que actualment es troba en procés de revisió, on tots els membres de la comunitat educativa hi tenen accés i hi poden participar. Mitjançant aquesta eina es fa difusió de les activitats que es fan al centre. Tota la documentació, articles, agenda,... es penja en català.

La llengua d'ús de la web del centre i de les xarxes socials és el català.

REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLC

En l'actualitat, la nostra escola està immersa en un procés de renovació metodològica i d'espais per tal de donar una resposta més ajustada als interessos i les necessitats de l'alumnat així com respectar els diferents ritmes d'aprenentatge i el nivell de competències i capacitats. L'avaluació dels aprenentatges i de les competències ha de servir també per a poder elaborar i replantejar el PLC i modificar-lo en tot allò que es consideri necessari.

El PLC és un document viu i, com a tal, ha de ser objecte de seguiment i revisió, obert a les modificacions organitzatives i pedagògiques que se'n puguin derivar. Tanmateix, cal tenir en compte que el PLC és un document obert, flexible i continu, i per aquesta raó sempre serà modificable, ampliable i avaluable segons el context, circumstàncies i/o necessitats. No obstant, es proposa, com a mínim, cada quatre anys fer una revisió d'aquest document.

El PLC serà presentat al claustre per al seu coneixement i al consell escolar per procedir a la seva aprovació.

Es farà difusió a la comunitat escolar a través de la seva publicació a la pàgina web del centre.

RESOLUCIÓ D'APROVACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Document d'aprovació del Projecte Lingüístic de Centre per part de la directora del CEE Sant Jordi.

La senyora ERICA FATSINI YAGÜE, com a directora del CEE Sant Jordi de la Diputació de Tarragona a Jesús, d'acord amb la resolució de Decret 102, de 3 d'agost, d'autonomia de centre educatiu, per la qual s'aproven els documents per a l'organització i la gestió de centres per al curs 22-23, i amb el vistiplau del Consell Escolar de Centre, segons consta a l'acta de la sessió en data 13 d'abril de 2023.

ACORDA:

- Aprovar el Projecte Lingüístic de Centre del curs 22-23, del qual aquest acord és annex.
- En tractar-se d'un centre educatiu de titularitat de la Diputació de Tarragona, es comunica aquest acord per tal que es faci la tramitació a l'administració adient per a l'aprovació definitiva del projecte Lingüístic de Centre per part de l'òrgan competent.

Erica Fatsini Yagüe
Directora del CEE Sant Jordi